

Lublin, 16 maja 2024 r.

RIO.II.600.11.2024

**Pan Alan Struski**  
Wójt Gminy Hańsk  
ul. Osiedlowa 4  
22- 235 Hańsk Pierwszy

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 16 lutego do 20 marca 2024 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Hańsk. Protokół kontroli podpisano 9 kwietnia 2024 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

**1. W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:**

*1.1. Niepowołanie zastępcy wójta gminy – str. 2 protokołu.*

Podjąć działania mające na celu powołanie zastępcy wójta, w związku z przepisami art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609).

**2. W zakresie rachunkowości:**

*2.1. Nieterminowy zwrot zabezpieczeń należytego wykonania umów, wniesionych w pieniądzu w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych – str. 15 protokołu.*

Zwrotu zabezpieczeń należytego wykonania umów dokonywać w terminach określonych w art. 453 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 z późn. zm.).

### **3. W zakresie budżetu gminy:**

#### **3.1. W zakresie dochodów budżetowych:**

##### *3.1.1. Opodatkowanie podatkiem rolnym wspólników spółki cywilnej na zasadach określonych dla osób prawnych – str. 30 protokołu.*

Wspólników spółki cywilnej opodatkowywać na zasadach określonych dla osób fizycznych, z uwzględnieniem przepisów art. 6a ust. 6 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333 z późn. zm.), mając na uwadze, że podatnikami podatku rolnego są właściciele nieruchomości (wspólnicy spółki cywilnej), w związku z przepisami art. 3 ust. 1 tej ustawy.

##### *3.1.2. Przypadki niesprawdzania deklaracji podatkowych, o czym świadczy:*

- niewezwanie podatnika, będącego przedsiębiorcą, do złożenia wyjaśnień w związku z wykazaniem w deklaracji na podatek od nieruchomości budynków i użytków rolnych jako zwolnionych ustawowo, mimo braku przesłanki tego zwolnienia,
- niewezwanie podatników, będących przedsiębiorcami, do złożenia wyjaśnień w związku z niewykazaniem w deklaracjach na podatek od nieruchomości budynków,
- opodatkowanie podatkiem od środków transportowych pojazdu na podstawie niekompletnie wypełnionej deklaracji,
- niezamieszczanie – na deklaracji na podatek od środków transportowy – podpisu pracownika przyjmującego deklarację – str. 30 – 34 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 w związku z art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 z późn. zm.).

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia – w wyznaczonym terminie – niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

W sytuacji gdy złożoną przez podatnika deklarację wypełniono niezgodnie z ustalonymi wymaganiami bądź nie dołączono do niej wymaganych załączników, postępować w sposób przewidziany przepisami art. 274 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej oraz zamieszczać podpis pracownika przyjmującego deklaracje, mając na uwadze przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 grudnia 2018 r. w sprawie wzoru deklaracji na podatek od środków transportowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2436).

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1752 z późn. zm.), zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków. Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, opodatkowywać podatkiem rolnym, zaś użytki rolne zajęte na prowadzenie tej działalności opodatkowywać podatkiem od nieruchomości, stawką dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy o podatku rolnym w związku z art. 2 ust. 2 i art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 70 z późn. zm.).

Budynki, będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki dla tej kategorii nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 2 oraz art. 1a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 2a tej ustawy. Budynki gospodarcze lub ich części położone na gruntach gospodarstw rolnych, służące wyłącznie działalności rolniczej zwalniać z podatku od nieruchomości, zgodnie z przepisami art. 7 ust. 1 pkt 4 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Z podatku od nieruchomości zwalniać grunty, budynki lub ich części zajęte wyłącznie na potrzeby prowadzenia przez stowarzyszenia statutowej działalności wśród dzieci i młodzieży w zakresie oświaty, wychowania, nauki i techniki, kultury fizycznej i sportu, z wyjątkiem wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej, oraz grunty zajęte trwale na obozowiska i bazy wypoczynkowe dzieci i młodzieży, stosownie do przepisów art. 7 ust. 1 pkt 4 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Datę powstania obowiązku podatkowego w podatku od środków transportowych ustalać od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został zarejestrowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a w przypadku nabycia środka transportowego zarejestrowanego – od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środek transportowy został nabyty, mając na uwadze, że zarejestrowanie środka transportowego oznacza jego rejestrację, z wyjątkiem rejestracji czasowej, w rozumieniu przepisów o ruchu drogowym, pamiętając, że rejestracja czasowa nie wywiera skutków podatkowych, zgodnie z przepisami art. 9 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Uwzględniając powołane przepisy, prawidłowo opodatkować podatników wskazanych w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

### *3.1.3. Przypadki nieopodatkowania gruntów podatkiem rolnym i leśnym – str. 32, 33 protokołu.*

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem rolnym i leśnym dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją gruntów i budynków, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Opodatkować właścicieli i posiadaczy gruntów wskazanych w protokole kontroli, podatkiem rolnym i leśnym, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 ustawy o podatku rolnym oraz art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888 z późn. zm.) z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

*3.1.4. Niezamieszczanie daty wpływu do Urzędu Gminy na deklaracji podatkowej oraz wniosku o udzielenie zwolnienia w podatku rolnym – str. 34, 36 protokołu.*

Na wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji – o charakterze finansowym lub mającym wpływ na gospodarkę finansową gminy – umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę jej wpływu do Urzędu Gminy, stosownie do przepisów § 42 ust. 2 w związku z przepisami § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14 poz. 67 z późn. zm.).

*3.1.5. Przypadki niewystawienia tytułów wykonawczych podatnikom posiadającym zaległości podatkowe – str. 37 protokołu.*

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 z późn. zm.). Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze, mając na uwadze przepisy art. 6 § 1 i art. 26 § 1 tej ustawy.

Wyjaśnić, czy zaległości podatkowe z 2018 r. dłużnika wskazanego w protokole kontroli uległy przedawnieniu, mając na uwadze przepisy art. 70 § 1 i § 4 i art. 59 § 1 pkt 9 Ordynacji podatkowej.

*3.1.6. Naliczanie czynszu dzierżawy w wysokościach niezgodnych z zawartymi umowami – str. 38 – 40 protokołu.*

Czynsz za dzierżawę nieruchomości naliczać i pobierać w wysokości określonej w postanowieniach umowy, w związku z przepisami art. 693 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.). Ustalić prawidłowy stan rozrachunków z dzierżawcami.

*3.1.7. Ustalenie opłaty za zajęcie pasa drogowego w nieprawidłowej wysokości – str. 43 protokołu.*

Opłatę za zajęcie pasa drogowego ustalać zgodnie z przepisami art. 40 ust. 4 - 6 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 320).

Ponadto, opracować i przedłożyć Radzie Gminy projekt uchwały określającej stawki procentowe opłaty adiacenckiej, mając na uwadze przepisy art. 98a ust. 1, art. 107 ust. 2 oraz art. 146 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344 z późn. zm.) i art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy o samorządzie gminnym – str. 45, 46 protokołu.

### **3.2. W zakresie wydatków budżetowych:**

*3.2.1. Nieuwzględnienie – w podstawie obliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2023 r. – wszystkich kwot wypłaconego pracownikowi dodatku specjalnego (co skutkowało заниzeniem tego wynagrodzenia o kwotę 85 zł) – str. 51-53 protokołu.*

Dodatkowe wynagrodzenie roczne ustalać w wysokości 8,5% sumy wynagrodzenia za pracę otrzymanego przez pracownika w ciągu roku kalendarzowego, za który przysługuje to wynagrodzenie, uwzględniając wynagrodzenie i inne świadczenia ze stosunku pracy przyjmowane do obliczenia ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy (w tym okresowo wypłacany dodatek specjalny), zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym pracowników sfery budżetowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1690).

Wypłacić pracownikowi niedopłaconą kwotę dodatkowego wynagrodzenia rocznego.

*3.2.2. Ustalenie wartości zamówienia na budowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej z podatkiem od towarów i usług. Wskazanie w protokole postępowania i w ogłoszeniu o wyniku postępowania niewłaściwej wartości tego zamówienia – str. 62-63 protokołu.*

Wartość zamówienia na zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych ustalać – z należytą starannością, jako całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy bez podatku od towarów i usług – na podstawie planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, stosownie do przepisów art. 28 i art. 34 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych. Tak ustaloną wartość wskazywać w protokole postępowania oraz w ogłoszeniu o wyniku postępowania o udzielenie zamówienia o wartości mniejszej niż progi unijne, zamieszczanym w Biuletynie Zamówień Publicznych, zgodnie z przepisami art. 72 ust. 1 pkt 2 i art. 309 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.

*3.2.3. Niezłożenie oświadczenia o niepodleganiu wyłączeniu z postępowania na budowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej przez wszystkie zobowiązane do tego osoby – str. 64 -65 protokołu.*

Oświadczenia – w formie pisemnej, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia – o istnieniu albo braku istnienia okoliczności, o których mowa odpowiednio w art. 56 ust. 2 lub 3 ustawy Prawo zamówień publicznych, odbierać od kierownika zamawiającego, członków komisji przetargowej oraz wszystkich osób wykonujących czynności związane z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia po stronie

zamawiającego, osób mogących wpłynąć na wynik tego postępowania oraz osób udzielających zamówienia, zgodnie z przepisami art. 56 ust. 4 tej ustawy.

*3.2.4. Nieterminowe zamieszczanie – w Biuletynie Zamówień Publicznych – ogłoszeń o wynikach postępowań oraz ogłoszeń o wykonaniu umów – str. 67, 73-74 protokołu.*

Ogłoszenie o wyniku postępowania o udzielenie zamówienia klasycznego o wartości mniejszej niż progi unijne, zawierające informację o udzieleniu zamówienia lub unieważnieniu postępowania, zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia, a ogłoszenie o wykonaniu umowy – nie później niż w terminie 30 dni od wykonania umowy, stosownie do przepisów, odpowiednio art. 309 ust. 1 i art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (\*.doc) lub Rich Text Format (\*.rtf) na adres: [wkgf@lublin.rio.gov.pl](mailto:wkgf@lublin.rio.gov.pl)), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Piotr Prystupa

**Do wiadomości:**

Rada Gminy Hańsk